

Groep Mechelen

Plastiek reductie

CHINA...

KENIA...

Jouw vakantie op een tropisch strand...?

Bali
Hawaii
Thailand
Kaapstad
...

Of liever in Nederland...

Of België...

Dieren in hun natuur...

20 kg plastic in
maag van koe

Doodsoorzaak:
magen vol plastic

Vis met een
wespentaille

Dieren in hun natuur...

Is dit jouw plastic?

China is de grootste verbruiker van plastic. Er is een grote recyclage-industrie. Ongeveer **de helft** van de Westerse plastic producten werden gerecycleerd in China.

Vanaf 1 januari is er een **verbod op invoer vanuit andere landen** om plastic te recycleren.

Mee hierdoor zijn we genoodzaakt om **zelf oplossingen** te zoeken om plastic te recycleren en/of te reduceren.

Acties op grote en kleine schaal

Verbod

Kenia sluit zich aan bij meer dan veertig andere landen die reeds een **verbod op plastic zakjes** hebben ingevoerd. Het Oost-Afrikaanse land pakt uit met 's werelds **strengste wetgeving** om plasticvervuiling tegen te gaan.

Kenianen die plastic zakjes produceren, verkopen of zelfs maar gebruiken, riskeren voortaan een **gevangenisstraf tot vier jaar** of **boetes** die kunnen oplopen **tot 38.000 dollar**.

Plastiek vrije week

Galway (Ierland) organiseert een **plastiek vrije week**.

Het doel is om te benadrukken hoe **afhankelijk** we zijn geworden van wegwerp- plastic voor eenmalig gebruik.

Vermijden van plastic voor eenmalig gebruik gedurende één week.

Overbodig maken van plastic flessen, rietjes, wegwerpbestek, shampooflessen of het cellofaan op groenten en fruit.

Ze **kiezen** er voor om plastic te vermijden en verwachten van leveranciers een **plasticvrije optie**.

Australië: Wollongong

'Plastic Free Wollongong' (een alliantie van gemeenschapsgroepen in Australië) richt zich op **schoolgroepen** en **werkt samen met de gemeenteraad** om ervoor te zorgen dat er geen plastic voor eenmalig gebruik op **evenementen** is.

Cruciaal voor het project is **bedrijven overtuigen** dat overschakelen naar alternatieven gemakkelijk en goed voor het bedrijfsleven is. En **consumenten overtuigen** om bij voorkeur naar deze bedrijven te gaan.

In plaats daarvan gebruiken ze bv. **metalen of papieren rietjes, duurzame afhaalcontainers.**

Een organisator van evenementen die actief plastic voor eenmalig gebruik wil verminderen legt **druk op de verpakkingsindustrie** om ook **duurzamere opties** te creëren.

Plastiek vrije stad

De Britse kustplaats Penzance **verbant** plastic. Na te hebben afgerekend met rietjes, wegwerpbekers en verpakkingen zijn ze **de eerste plasticvrije stad in Groot-Brittannië**.

Ruim **zeventig zelfstandige winkels** zijn plastic vrij. **Scholen en scouts** sloten zich aan. De **gemeenteraad** ondersteunt de strijd tegen afval. Duizenden **inwoners** hielpen mee om de stranden schoon te maken. **Festivalorganisatoren** beloofden duurzame mokken te gebruiken.

Het leverde Penzance net voor de jaarwisseling de status 'plasticvrij' op.

Verontruste burgers kunnen een **sneeuwbaaleffect** veroorzaken.

Alternatief uit Bali

Avani, een bedrijf uit Bali, heeft een lijn van **volledig biologisch afbreekbare voedselproducten** bedacht, inclusief afhaalcontainers, bestek, rietjes en koffiekopjes, evenals boodschappentassen en regenponcho's.

De tassen van Avani zijn gemaakt van cassave-wortelzetmeel en andere natuurlijke harsen, zonder aardolieproducten. Ze worden volledig biologisch afgebroken binnen 3 tot 6 maanden. Dit proces kan worden versneld door ze op te lossen in warm water, te verzachten in koud water of te verbranden.

Wat doet Europa?

Ook Europa gaat de strijd tegen wergwerpplastic aan en wil items als sigarettenpeuken, flessen, bekers, plastic borden, plastic bestek, rietjes, ballonnen, wattenstaafjes en maaltijdverpakkingen grondig aanpakken.

Oorstokjes bijvoorbeeld, kunnen van karton gemaakt worden, zoals dat in de Verenigde Staten al het geval is. Verder zouden dopjes een vast onderdeel van de fles moeten worden, zodat ze niet als apart stuk afval op een idyllisch strand kunnen belanden bijvoorbeeld.

De Gumshoe

Amsterdam hergebruikt kauwgom van op straat. Dit wordt verwerkt tot schoenen, nl. de 'Gumshoe'.

Nederland

Amsterdam organiseert vanaf 27/4 gedurende 10 weken een **wedstrijd** tussen de inwoners van twee schiereilanden om zoveel mogelijk plastic in te zamelen en te scheiden.

Een supermarkt in Amsterdam heeft de **eerste kunststofvrije gang**. Het gangpad stelt klanten in staat te kiezen uit 700 alledaagse producten die vrij zijn van plastic verpakkingen.

In het Drentse Wijster **sorteert** verwerkingsbedrijf Attero **kunststof** uit de jaarlijkse 1 miljoen ton afval van Drentse, Hilversumse, Apeldoornse en Limburgse huishoudens.

Europa's grootste afvalverwerker AVR in Rozenburg startte met de bouw van een **scheidingsinstallatie**. Vanaf medio 2018 gaat de installatie plastic verpakkingsafval en drankkartons **afscheiden** uit restafval. Pas daarna wordt het restafval verbrand.

België: acties steden

Gent en Antwerpen: actie 'Mei plasticvrij'.

Dit is een grootschalige bewustwordingscampagne. Ze benaderen proactief winkelketens en organisaties. Aangezien de kerngroep uit de media komt, betrekken ze ook die groep volop.

Bedoeling is alles stevig op poten te zetten, zodat in mei niemand om de campagne heen kan, én dat de burger zich gesteund voelt doordat winkels en steden meedoen.

België: Brussels gewest

Verbod in Brussel en Brusselse gemeenten.

Verbod op plastic zakjes op markten in Anderlecht en Sint Gillis (2015-2016).

Er wordt vooral met de marktkramers gepraat en als alternatief stellen ze papieren zakjes voor. Om het probleem van plastic in de natuur aan te pakken is dat een goed alternatief maar de totale milieukost om papier of plastic zak te produceren is ongeveer gelijk.

Het Brussels gewest heeft recentelijk beslist om over te gaan tot een **totaal verbod op plastic zakjes bij elke handelaar**, niet enkel op markten.

In Wallonië geldt dat verbod ook al.

België: acties organisaties

Supermarktketen Lidl **stopt** vanaf september volledig met de **verkoop van (herbruikbare) plastic zakken**.

Daarnaast wil Lidl **20 % plastic besparen in de hele supermarkt**. Voor groenten en het fruit zoeken ze naar alternatieven. In Wallonië gebruiken ze al **composteerbare zakjes** en die willen ze graag in Vlaanderen invoeren.

Wie **vanaf september** bij Delhaize binnenloopt, zal merken dat de supermarktketen komaf heeft gemaakt met de dunne plastic zakjes om je groenten of fruit in te stoppen. Het alternatief? **Papieren zakken of herbruikbare biokatoenen tassen**.

Colruyt verkoopt al jaren geen plastic zakken aan de kassa.

KABAS in Mechelen

Kabas kiest ervoor om een assortiment aan te bieden van nauwkeurig geselecteerde en kwalitatieve voeding, onderhoudsproducten en gebruiksvoorwerpen.

Dat alles onder de noemer **verpakkingsvrij**.

Op deze manier willen ze de consument de kans geven om dagdagelijks verpakkingsvrij(er) te leven.

Deze milieubewuste levensstijl maakt het mogelijk om stil te staan bij de hoeveelheid verpakking rondom ons en vooral om daar zelf iets aan te veranderen.

www.dekabas.be - Keizerstraat 17, 2800 Mechelen

Mechelen: resultaat bevraging handelaars

- 19 deelnemende handelaars
- Bijna 37% **geeft** standaard plastic **wegwerpzakjes** aan de kassa.
- Bijna 80% van alle bevroagde handelaars geeft aan papieren en/of stoffen herbruikbare zakken te geven/verkopen. Dit wil zeggen dat ook handelaars die standaard gratis plastic zakken geven, eveneens papieren en/of herbruikbare zakken hebben.
- Alle handelaars gebruiken de roze zak. Er is een gemiddeld gebruik van 3 zakken/maand/handelaar (tussen 0,25 tot 10 zakken/maand)
- Ruim **20%** van de handelaars geeft toe **geen actie** te ondernemen om het gebruik van plastic te verminderen en ruim **25%** is **geen voorstander** om wegwerpplastic te verbieden, terwijl **75% wel** aangeeft dat er een **verbod op wegwerpplastic** mag komen.
- Zeer weinig van hun leveranciers ondernemen actie om plastic te verminderen.

Mechelen: acties stadsbreed

Wat hebben we in Mechelen al bereikt?

- Sorteren pmd + roze zak, ook binnen onze organisatie
- Schoonste straat
- Schoonste school
- Schoonste kraam
- Opruimacties
- Actie om kauwgom niet op de grond te spuwen
- Verdeling stoffen zakken ihk van 'Stad om te zoenen', Boerenmarkt,...
- Aankopen degustatieglas bij bierfestival in Mechelen
- ?

Groep Mechelen: acties in onze organisatie

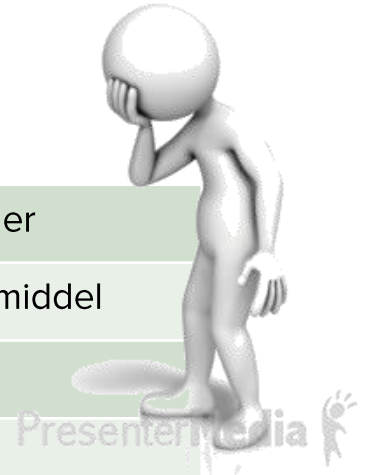
- Waterautomaat/kraan voor fris en/of bruisend water
- Sorteren van afval
- Biogroenten en -fruit in herbruikbare draagtas voor personeel
- Geen gebruik meer van plastic wegwerp bestek, borden, tassen
- Een brooddoos als sinterklaasgeschenk voor personeel
- Aankoop plastic mappen gedaald na invoering Het Nieuwe Werken. Er wordt zoveel mogelijk digitaal gewerkt. De verhuis van alle diensten was eveneens een goede aanleiding om 'grote kuis' te houden in het papieren archief waardoor heel wat mappen terug binnengebracht zijn bij het economaat.

Weetje

- Wat is verpakt in plastic of bestaat uit wegwerpplastic?

Koffie	Poedermelk	Chocomelkpoeder
Folie rond theedoosje	Afwastablet	Vloeibaar afwasmiddel
Melkcupjes	Pen	Mappen
Vensterenvelop	Lijm	Tippex
Vuilzakken (veel halve)	Bussen handzeep	Folie post-its
Ringgen+kaft atomaschrift	Wc papier	Kleefband
Leveringen	En nog zoveel meer...	

Suggesties binnen onze organisatie

- Broodjes laten leveren in kartonnen doos i.p.v. plastic folie
- Schriften met nietjes ipv atomaschriften, liefst alles digitaal
- Navul pennen
- Wedstrijd tussen diensten
- ...

Suggesties stadsbreed

- Verbod op gratis plastic zakken
- Verbod op wegwerpplastic waar we als stad vat op hebben
- Verbod op kauwgom of recycling?
- Sensibiliseringscampagne: 'Nee, dank je' wanneer plastic zakje wordt aangeboden, op te nemen bij GAS
- Roze zak is ok, maar het kan nog beter: getuigenissen van burgers, hoe pakken zij dit aan.
- Statiegeld voor zwerfvuil
- Katoenen tassen afdrukken met het tarwegewicht op hun labels, zodat het gewicht afgetrokken wordt aan de kassa
- Wedstrijd tussen wijken cfr. Amsterdam
- Uitdaging tussen handelaars? (ev. samen met Kabas bekijken wat mogelijk is)

Suggesties stadsbreed

- Herbruikbare mok, drinkfles op festivals met waarborg
  - Verspreiden/verkopen van katoenen tassen met het tarragewicht op hun labels, zodat het gewicht afgetrokken wordt aan de kassa.
  - Het plastic ding in de pizzadoos verbieden of navragen of ze het niet meer willen gebruiken
  - Kauwgom is gemaakt van plastic.
  - Weiger of verbied plastic zakken/verpakkingen in winkels
  - Vermijd wegwerpbaar plastic pennen.
  - Geen plastic vuilniszakken meer
  - Recycleer zoveel mogelijk plastic
  - Tweedehandswinkels ondersteunen
-
- **Belangrijk:** de meeste geslaagde acties zijn degene die vanuit de burger startten en de acties in de supermarkten (zie punt 2).

Tijd voor een brainstorm?

PresenterMedia